

PLANT IETS MOOIS VOOR EEN ANDER

[afbeelding: campagnebeeld/poster]

Grootschalige mijnbouw en houtkap vernietigen het leefgebied van inheemse bevolkingsgroepen in de Filippijnen. Deze groepen verzetten zich hier tegen en pleiten voor een duurzaam gebruik van de bossen waarin zij leven. Partnerorganisaties van Vastenactie steunen hen daarbij. Zij helpen de inheemse gemeenschappen de eigendomsrechten over hun bosgronden te krijgen. Zij leren hen gewassen uit het bos te verwerken tot aantrekkelijke eindproducten als thee, chips, honing, mandjes, sieraden of (traditionele) kleding. De verkoop van deze producten levert een inkomen op om schoolspullen en medicijnen te kopen.

Ook wij kunnen helpen. Met onze inzet en (financiële) steun planten we iets moois voor deze inheemse groepen in de Filippijnen. Zij willen het bos behouden, waar nodig herbebossen, duurzame bosproducten maken en hun kinderen leren zuinig met het bos om te gaan. Doe mee en steun hen! Samen laten we iets moois groeien.

INHOUD

[bij opmaak graag paginanummers toevoegen]

- Plant iets moois voor een ander
- Even voorstellen. Vier Filippino's aan het woord
- Het project
- Uw steun
- Tot slot

Extra: Landeninfo Filippijnen

EVEN VOORSTELLEN

Selma Ayim

Selma is voorzitter van een vrouwengroep in het dorpje Bait. De leden van deze groep maken handnijverheidsproducten van materialen uit het bos. De NTFP-TF en de KPLN, twee partnerorganisaties van Vastenactie, steunen deze groep met (marketing-)advies.

“Wij weven, borduren, rijgen en vlechten. Voor het vlechten van bijvoorbeeld mandjes gebruiken we bladeren en riet van planten die we in het bos verbouwen. Het is een tijdrovend karwei om de bladeren klaar te maken voor gebruik. We snijden ieder blad in repen en drogen die in de zon. Daarna koken we ze, zodat ze wit worden, en drogen we ze opnieuw. Tot slot snijden we ze met een speciale kam op maat.

Voor het weven gebruiken we katoen die KPLN voor ons in Manilla koopt. Vroeger verbouwden we zelf katoen, maar dat is een langdurig proces. Daar zijn we mee gestopt. Toen we voor het eerst katoen inkochten, kozen we een matige kwaliteit, omdat die goedkoper was. Nu kunnen we iets duurder katoen kopen, zodat onze producten een betere kwaliteit krijgen.

Het geld dat we verdienen met de verkoop van onze producten, zijn erg belangrijk. We gebruiken die om ons gezin te onderhouden: voor onze dagelijkse behoeften zoals voedsel, maar ook voor onderwijs en gezondheidszorg.

De ontwerpen voor het borduurwerk en de sieraden zijn traditionele ontwerpen. Dezelfde traditionele motieven gebruiken we ook op de mandjes die we vlechten. Maar, we moeten ook andere ontwerpen gaan gebruiken die aantrekkelijker zijn voor kopers in andere delen van het land. Daarom ondersteunt Vastenactie ons bij het maken van nieuwe ontwerpen.

We verkopen onze producten nu nog vooral in de buurt. Iedere maand is er een festival met een markt, daar staan wij ook. Soms krijgen we ook bestellingen uit Manilla, bijvoorbeeld als daar congressen zijn. KPLN bestelt dan producten bij ons, en wij verkopen ze aan hen. KPLN zorgt dan dat ze in Manilla terecht komen.”

Guay Benito Lifos

Guay werkt in een voedselabriekje in het dorpje Batangan, waar bosproducten worden bewerkt tot houdbare, verkoopbare producten. Vastenactie heeft de voedselabriek mede opgezet en ondersteunt de vrouwen die er werken.

“Bij ons dorp is een voedselverwerkingsfabriek gebouwd. Vastenactie heeft daarbij geholpen. Van groente en fruit uit het bos maken we er allerlei producten, zoals kruidenthee, hoestsiroop of bananenchips.

We werken hier meestal met z'n drieën. Als we met te weinig mensen zijn, komen anderen uit het dorp ons helpen. We maken crackers, kruidenthee en vruchtensiroop. Alles wat we hiervoor nodig hebben halen we uit het bos .

Ik woon in Batangan, maar dat ligt op een uur lopen van de verharde weg. Het voedselabriekje ligt aan diezelfde weg. Normaal reis ik vanuit Batangan naar de fabriek, maar als we een grote bestelling hebben blijf ik er wel eens slapen, zodat we goed door kunnen werken.

De fabriek is erg belangrijk voor ons, omdat onze kinderen nu naar school kunnen en we geld hebben om rijst te kopen. Ik hoop dat meer mensen uit Manilla onze producten gaan bestellen.

We halen ons voedsel uit het bos. Dat is gezond voedsel, want we gebruiken geen chemicaliën. Ouders leren hun kinderen hoe ze voor het bos moeten zorgen, omdat het bos voor ons voedsel zorgt. Ze nemen hun kinderen mee naar het bos om te leren hoe je bomen plant en hoe je moet oogsten. Het bos zorgt voor voedsel om te eten en om te verkopen op de markt. We moeten zuinig zijn op het bos, zodat onze kinderen straks niet gedwongen zijn hun voedsel op de markt te kopen, maar juist zoveel voedsel uit het bos kunnen halen, dat ze het kunnen verkopen.”

Niftali, (12 jaar)

Niftali woont in het dorpje Batangan, in een klein huisje van bamboe op palen. Het huis heeft een loket dat dienst doet als winkeltje. Niftali's moeder verkoopt daar koekjes, snoepjes, frisdrank en kruiden. Niftali gaat naar de basisschool.

“Ik woon in Batangan. Ik vind het leuk hier, omdat het water gratis is en de lucht schoon, omdat we voedsel uit het bos kunnen halen en omdat er geen auto's zijn, dus er is geen herrie en geen vervuiling. Ik speel graag basketbal, maar ik houd van alle sporten. Ik houd ook van tv-kijken. Ik houd niet van sporten die voor meer voor meisjes zijn.”

Van zijn leraar op school, van zijn ouders en van zijn dorpsgenoten leert Niftali hoe belangrijk het is om duurzaam met het bos om te gaan. Soms gaat hij mee om kleine, zelf gekweekte stekjes in het bos uit te planten.

“Ik heb net met mijn buurman een boompje in het bos geplant. We planten bomen zodat we in de toekomst ook voldoende fruit en groente hebben. De buurman die me hielp heeft uitgelegd waarom het belangrijk is dat we bomen planten. We stoppen zaadjes, bijvoorbeeld van een vrucht die we hebben gegeten, eerst in een zakje met grond. Als het zaadje opgekomen is en er een klein plantje groeit, gaan we naar het bos om het stekje te planten.

Soms houden we met onze klas of met vrienden een picknick. We gaan dan zelf mee het bos in om fruit en groenten te verzamelen. Zo leren we ook veel over het bos.”

Bernie Balmes

Bernie werkt bij één partnerorganisatie van Vastenactie die inheemse gemeenschappen helpt bij het vermarkten van (bewerkte) bosproducten.

“Wij werken altijd samen met de organisaties van de inheemse stammen zelf. Iedere stam heeft een eigen organisatie. Zo ondersteun ik zelf de Buhid-stam die een voedselabriekje (*Food Processing Center, FPC*) heeft in het dorpje Batangan. Dat werkt als volgt: bij ons kantoor in de stad Calapan komen bestellingen binnen van bijvoorbeeld restaurants en hotels die drankjes of chips of thee willen afnemen. Ik geef deze bestelling door aan de vrouwen van het FPC. Zij produceren de bestelde producten, ik haal die producten met de auto of motor op en breng ze van de fabriek in Batangan naar de klant in Calapan. De opbrengst uit de verkoop wordt in Batangan verdeeld. Allereerst krijgen de vrouwen die de producten gemaakt hebben (de *food processors*) betaald. De rest van de opbrengst gaat naar de kas van de stamorganisatie, de fabriek is namelijk een project van de stam. De stam kan daarmee kosten dekken van diverse activiteiten, zoals trainingen of bijeenkomsten. Het zijn overigens niet alleen de *food processors* die iets verdienen aan de productie, want voordat zij kunnen produceren, kopen zij goederen in bij anderen. Iedereen die kruiden, bananen of bundo (een knol waar crackers van gemaakt worden) heeft, kan deze aan het FPC verkopen en zo wat geld verdienen.

Het geld dat mensen verdienen gebruiken zij vooral om rijst te kopen, maar ook voor school. School is gratis, maar voor eten of vervoer naar bijvoorbeeld de middelbare school is wel geld nodig. Door dit project zijn er nu al een aantal Mangyan-jongeren die studeren in de stad, dat had anders niet gekund.”

HET PROJECT

BEHOUD BOS- EN LEEFGEBIED INHEEMSE GROEPEN

Het leefgebied van inheemse bevolkingsgroepen in de Filippijnen wordt bedreigd door mijnbouw en ontbossing. Meerdere partnerorganisaties van Vastenactie ondersteunen deze groepen in hun strijd voor een leefbare, duurzame toekomst. Het werk van deze partners, met name van partnerorganisatie KPLN, staat centraal in de Vastenactie-campagne 2011.

Leefwijze inheemse bevolking bedreigd

De Filippijnse archipel bestaat uit meer dan 7000 eilanden. Ruim 1000 van deze eilanden zijn bewoond, deels door inheemse bevolkingsgroepen. Op het eiland Mindoro, centraal gelegen in de Filippijnen, leven acht inheemse bevolkingsgroepen, de Mangyan. Iedere groep heeft een eigen taal en cultuur. De inheemse bevolking is voor haar levensonderhoud en bouwmaterialen grotendeels afhankelijk van de bossen waarin zij wonen. Van oudsher halen de Mangyan kokosnoten, kruiden, bananen en honing uit het bos. Tussen de bomen verbouwen zij groenten als cassave en bonen. Maar het bos levert ook riet, rotan en twijgen om manden mee te vlechten of daken mee te dekken.

Voorheen waren de Mangyan volledig zelfvoorzienend, maar tegenwoordig handelen ze met bewoners aan de kust. Ze verkopen fruit en groenten op lokale markten in lagergelegen dorpen en kopen daar rijst en vis in. Het bos is dus niet alleen leverancier van levensmiddelen, maar ook van belangrijke handelswaar. “Wij leven van voedsel en producten uit het bos”, vertelt Guay Lifos uit Batangan, een dorpje in het zuiden van Mindoro. “Maar onze bossen worden bedreigd door mijnbouw, oprukkende plantages en bosbouwbedrijven. We willen dat onze kinderen ook van het bos kunnen leven, maar dan moeten we er wel zuinig mee omgaan.” De Mangyan zijn niet alleen van het bos afhankelijk om te leven en te overleven, maar ook om hun bijzondere leefwijze en cultuur voort te zetten. De Mangyan beschouwen het samenleven met de wouden als een belangrijk onderdeel van hun cultuur en identiteit.

Net als veel Filippijnse eilanden is Mindoro rijk aan delfstoffen als goud, koper, nikkel en magnesium. Binnen- en buitenlandse bedrijven willen deze stoffen via mijnbouw uit de grond halen. Dit levert op korte termijn werkgelegenheid op, maar op langere termijn richt mijnbouw onherstelbare schade aan. Het kappen van bomen veroorzaakt erosie en landverschuivingen, grondwater en rivieren raken vervuild en de biodiversiteit staat onder druk. Mijnbouw is dan ook een zeer ernstige bedreiging voor inheemse groepen die leven van wat de natuur hen biedt.

De regering heeft de wetgeving rond mijnbouw recent versoepeld. Op Mindoro hebben 13 mijnbouwbedrijven een vergunning aangevraagd. Zij zijn al begonnen met verkennende en voorbereidende werkzaamheden. Als zij een volledige vergunning krijgen en hun mijnbouw kunnen starten, is dat een directe bedreiging voor een gebied van 100.000 hectare groot, waar 13.000 mensen wonen.

Een klein aantal overheids- en niet-overheidsorganisaties vraagt aandacht voor de dreigende vernietiging van bosgebied. Er zijn meerdere organisaties actief op het gebied van natuurbescherming. Slechts weinig organisaties nemen echter ook de leefomstandigheden van de inheemse bevolkingsgroepen mee in hun beleid en activiteiten.

Duurzaamheid is oplossing

Vastenaktie ondersteunt verschillende partners in de Filippijnen die niet alleen werken aan bescherming van het bos, maar zich ook inzetten voor een veilige en duurzame toekomst voor de bevolking. Voor de inheemse bevolking op Mindoro is duurzaamheid geen keuze, maar noodzaak. Zij verzetten zich tegen mijnbouw. Zij gaan duurzaam om met het bos om het te behouden voor de generaties die na hen komen. Zij willen zelf een inkomen verdienen om aanvullende voedselproducten als rijst en vis te kopen. Met de slogan 'Plant iets moois voor een ander' voeren we campagne om het werk van deze organisaties te ondersteunen en samen te werken aan een bloeiend bestaan voor mensen in de Filippijnen.

Dit doet Vastenaktie op de Filippijnen

Vastenaktie werkt in de Filippijnen met meerdere partnerorganisaties. Samen vormen zij een krachtig netwerk dat de inheemse bevolking ondersteunt. De inzet van deze organisaties richt zich op het verkrijgen van land- en gebruiksrechten van het bos, op het bevorderen van ondernemerschap, op het vermarkten van voedsel- en kunstnijverheidsproducten en op het verzet tegen de oprukkende mijnbouw. Samen willen zij garanderen dat de inheemse bevolking het recht krijgt en behoudt om op een duurzame wijze het bos te gebruiken voor hun levensonderhoud.

Landrechten en het verzet tegen mijnbouw

De rechten van de inheemse groepen zijn in principe voldoende verankerd in de Filippijnse wetgeving, maar wanneer grote projecten zich aandienen op het terrein van mijnbouw, toerisme, water of landrechten, worden deze rechten onvoldoende erkend en nageleefd. Dat maakt de Mangyan kwetsbaar. Oprukkende plantages en plannen voor grootschalige mijnbouw bedreigen de zelfstandigheid en identiteit van de bergvolken. De organisatie van inheemse volken op Mindoro, de KPLN, verzet zich tegen mijnbouw.

De KPLN (Kapulungan para sa Lupaing Ninuno) is in 1993 opgericht met hulp van het bisdom en van de kerkelijke organisatie Mangyan Mission. De KPLN heeft als doel de Mangyan te helpen eigendomsrechten te krijgen over de bosgebieden waar zij van oudsher wonen. Daarnaast wil de KPLN de onderlinge eenheid tussen de verschillende inheemse groepen op Mindoro, met ieder een eigen taal, cultuur en leefgebied, bevorderen. De KPLN doet dat vooral door dialoog met en bewustmaking van de inheemse groepen, door het coachen van inheemse leiders en door samen met andere anti-mijnbouwgroepen zich te verzetten tegen het uitgeven van mijnbouwvergunningen.

Daarnaast helpt zij de inheemse groepen om de vele procedures te doorlopen die nodig zijn om de eigendomsrechten over hun bosgrond te verwerven. De KPLN streeft naar respect voor de rechten van inheemse groepen, bevordert vreedzaam samenleven en duurzaam gebruik van de leefomgeving, streeft erkenning en respect voor God en een volwaardig leven na.

De KPLN werkt daarbij samen met Mangyan Mission, een organisatie die inheemse groepen ondersteunt met onderwijs, gezondheidszorg en catechese. Mangyan Mission en KPLN werken ook samen aan de acceptatie van de Mangyan onder andere bevolkingsgroepen en helpt de Mangyan hun eigen cultuur te behouden en te waarderen.

Bosproducten verwerken en verkopen

Partnerorganisaties van Vastenactie leren inheemse groepen hoe zij groente en fruit uit het bos kunnen verwerken tot verkoopbare voedselproducten. Die producten moeten van goede kwaliteit zijn om deze op de lokale of nationale markt te kunnen verkopen. In het dorpje Batangan, in het zuiden van Mindoro, is een voedselabriekje gebouwd. Een aantal vrouwen uit het dorp heeft een uitgebreide training gevolgd om kruiden, cassave en vruchten uit het bos te verwerken tot thee, chips of limonadesiroop. Veiligheid en hygiëne vormden een belangrijk onderdeel in de training. Ook leerden de vrouwen deze producten te maken volgens een standaardprocedé, zodat de kwaliteit altijd constant is.

Bovengenoemde partnerorganisatie KPLN ondersteunt in andere dorpen vrouwengroepen die van riet en rotan uit het bos mandjes, sieraden en boekenleggers vlechten. De vrouwen leren hoe ze de producten die zij maken sierlijk kunnen afwerken en decoreren. Ook leren zij hoe zij hun ontwerpen, kleuren en decoraties af kunnen stemmen op de vraag van de lokale, regionale of zelfs nationale markt.

Door deze projectactiviteiten verdienen mensen een inkomen om schoolgeld, medicijnen of rijst en vis mee te kopen. Vastenactie wil deze activiteiten samen met haar partnerorganisaties uitbreiden, zodat meer mensen een inkomen halen door producten uit het woud te verwerken en te verkopen. Dit betekent namelijk dat zij een gevarieerd scala aan producten en gewassen uit het bos duurzaam benutten en niet door armoede gedwongen zijn alle aanwezige cassave of bonen als basisvoedsel te gebruiken en daarmee het bos te veel uit te putten.

Sterk netwerk voor bosbehoud en hogere inkomsten voor bewoners

KPLN maakt deel uit van een landelijke netwerk, de Non-Timber Forest Products Task Force (Taakgroep voor niet-hout bosproducten NTFP-TF). Dit netwerk is in 1998 opgericht en telt 11 lidorganisaties. De NTFP-TF werkt in vijf provincies aan het behoud van bosgebieden en het verbeteren van de leefomgeving van de gemeenschappen er leven.

Concreet werkt het netwerk samen met lokale organisaties als KPLN aan landrechten voor de inheemse gemeenschappen en aan het verhogen van de inkomsten voor deze groepen. De NTFP Task Force doet dit door duurzame economische activiteiten te

stimuleren waarbij (ruwe) niet-houtproducten uit het bos worden verwerkt tot producten voor de lokale, regionale of nationale markten. NTFP-TF ondersteunt groepen bij het ontwikkelen, verpakken, vermarkten en zelfs eventueel certificeren van eindproducten. De NTFP-TF richt zich daarnaast op beleidsonderzoek en lobby, en op capaciteitsopbouw en organisatieontwikkeling van haar lidorganisaties, zoals KLPN.

NTFP-TF maakt op haar beurt weer deel uit van een samenwerkingsverband in Zuidoost-Azië dat zich in internationaal verband inzet voor het behoud van het milieu in bosrijke gebieden en de bescherming van het culturele erfgoed van de gemeenschappen die daar leven. Dit samenwerkingsverband ondersteunt inheemse bevolkingsgroepen in zes landen, namelijk in de Filipijnen, Indonesië, Maleisië, Vietnam, Cambodja en India.

Dankzij deze netwerken staan de Mangyan niet alleen in hun strijd tegen mijnbouw en voor behoud van hun leefgebied, maar wordt er ook op nationaal en internationaal niveau aandacht gevraagd voor de problematiek waar zij en vele andere inheemse volken tegen aan lopen.

Herbebossing en picknicks

Naast het verhogen van het inkomen is ook het behoud van de leefomgeving een belangrijke doelstelling van de organisaties die met de Mangyan samenwerken. Daarom werken de Mangyan en de verschillende partnerorganisaties samen aan herbebossing. In ieder dorpje is wel een klein perceeltje te vinden waar stekjes worden opgekweekt. Deze stekjes worden uitgezet in het bos, vooral op plaatsen waar veel bomen zijn gekapt. Ook leren ouders en leraren hun kinderen van jongs af aan om zuinig met het bos om te gaan, bijvoorbeeld via picknicks met zelfgezochte groente en fruit uit het bos. Tijdens zo'n picknick krijgen de kinderen spelenderwijs les over het belang van het bos voor de Mangyan.

Duurzaamheid

Het werk van onze partners op de Filipijnen sluit naadloos aan bij het thema van de campagne in 2011: duurzaamheid. Met dit thema richten we ons niet zozeer op natuur- en milieuproblemen, maar op het perspectief van mensen. Alleen een duurzaam gebruik van de natuurlijke hulpbronnen die de aarde biedt, geeft mensen wereldwijd perspectief op een menswaardig bestaan. Uiteraard verbinden we dit thema voortdurend aan bezinning op onze eigen levensstijl en aan de vastenboodschap. Het thema 'duurzaamheid' is een voortzetting van de driejarencyclus rond Behoud de schepping die we in 2010 inzetten met het thema 'klimaat'.

Waarom maken deze organisaties het verschil?

Het leefgebied van de Mangyan wordt bedreigd. Daarmee staat ook hun leefwijze en cultuur onder druk. De partnerorganisaties van Vastenactie werken samen met de lokale bevolking om mijnbouw te stoppen, landrechten te verkrijgen, het bos te behouden en

voldoende inkomsten te verwerven om schoolkosten, medicijnen en rijst te kunnen kopen. Samen laten zij iets moois groeien.

Case: voedselabriekje in Batangan

In het zuiden van het eiland Mindoro, aan de voet van de bergen, ligt het dorpje Batangan. Het dorpje is niet makkelijk bereikbaar. Het pad naar Batangan is hobbelig en doorkruist drie keer een rivierbedding. De inwoners gebruiken brommers om in ongeveer 20 minuten van of naar de geasfalteerde weg te reizen. Als het water in de rivier laag staat, rijdt er eenmaal per dag een klein busje naar het dorp. Staat het water hoog dan is het dorp niet langer met grotere voertuigen bereikbaar.

[foto bus door rivier, zie foto's Heleen]

De inwoners van Batangan behoren tot de Bihud-stam, een van de Mangyanstammen op Mindoro. Eigenlijk bestaat Batangan uit vier kleinere familiegemeenschappen, die tegen elkaar aan liggen en samen één dorp vormen. De inwoners van Batangan leven hoofdzakelijk van gewassen uit het bos. Iedere familie heeft een eigen stukje bosgrond, waar zij onder en tussen de bomen groente en fruit verbouwt. Daarnaast halen mensen vruchten, honing, rotan, bamboe, hout en kruiden uit het bos. Vlak bij Batangan staat een kleine voedselabriek waar vrouwen uit het dorp houdbare producten maken van verse gewassen uit het bos. Zo maken zij van cassave chips, van kruiden thee en van vruchten jam. De producten die zij maken worden regelmatig door een partnerorganisatie van Vastenactie opgehaald en verkocht in winkels, restaurants en hotels in de toeristensteden Calapan (in het noorden) en Roxas (in het zuiden). De opbrengst van de verkoop komt niet alleen ten goede aan de vrouwen die in de fabriek werken, maar aan het hele dorp en zelfs aan mensen uit de omgeving. Mensen kunnen namelijk gewassen die zij zelf uit het bos hebben gehaald, verkopen aan het fabriekje en verdienen zo dus wat geld. Uit de opbrengst van de verkoop krijgen de vrouwen die deze producten hebben gemaakt een vergoeding, maar een gedeelte van de winst wordt in de kas van het dorpsbestuur gestort. Hiermee worden allerlei activiteiten in het dorp betaald, bijvoorbeeld trainingen, het gemeenschapsgebouw en festiviteiten. Het fabriekje is nu nog erg klein. Vastenactie zou de fabriek en de productiecapaciteit graag uitbreiden.

[foto voedselabriek, zie foto's Heleen]

Case: handnijverheid in Bait

In het dorpje Bait ondersteunen de partners van Vastenactie een vrouwengroep die handnijverheidsproducten maakt. Een lid van de groep vertelt wat de vrouwen doen. “Wij weven, borduren, rijgen en vlechten verschillende handnijverheidsproducten en souvenirs. Voor het weven en borduren kopen we katoen en kralen in, maar voor het vlechten van mandjes en boekenleggers halen we riet uit het bos. Onze producten verkopen we op de markt in de stad Roxas. Het geld dat we daarmee verdienen,

gebruiken we om ons gezin te onderhouden, maar ook om schoolspullen en medicijnen mee te kopen.”

Vastenactie-partners KPLN en NTFP-TF ondersteunen deze groep met advies over het ontwerpen en decoreren van de handnijverheidsproducten. De groep gebruikt als basis traditionele ontwerpen en technieken, maar NTFP-TF onderzoekt welke ontwerpen, kleuren en decoraties goed in de markt liggen en adviseert de vrouwen om hun producten zo te bewerken dat ze aantrekkelijk zijn voor regionale of zelfs nationale klanten. De KPLN ondersteunt de vrouwen bij het plannen van de productie, bij het inkopen van materialen zoals katoen of kralen en bij het verkopen van de eindproducten.

[foto productie handnijverheidsmaterialen, zie foto's Heleen]

Andere projecten op de Filippijnen

Verschillende parochies en bisdommen steunen een eigen doel in de Filippijnen [dat via](#) Vastenactie extra financiering ontving. Op www.vastenactie.nl/plaza vindt u een overzicht van deze projecten en ziet u waar deze projecten worden uitgevoerd.

Vastenactie ondersteunt ook een groot aantal andere projecten op de Filippijnen, onder andere op het gebied van gemeenschapsopbouw, ouderenwerk, verzoening op Mindanao en dialoog tussen verschillende godsdiensten. Ook over deze projecten leest u meer op Plaza.

STEUN HET CAMPAGNEPROJECT

De partnerorganisaties van Vastenactie werken op de Filippijnen heel concreet aan het verbeteren van de leefomstandigheden voor inheemse groepen, bijvoorbeeld op het eiland Mindoro. Deze groepen leren hoe ze gewassen en producten uit het bos kunnen verwerken tot aantrekkelijke eindproducten als thee, chips, honing, mandjes, sieraden of (traditionele) kleding. De groepen zetten zich met steun van deze partnerorganisaties in om de eigendomsrechten over de bosgrond te krijgen en verzetten zich tegen mijnbouw en grootschalige houtkap. Zij willen het bos behouden, herbebossen waar nodig en hun kinderen voorlichten over het belang van duurzaam gebruik van de gewassen die het bos hen biedt.

Met uw lokale campagne steunt u dit werk en maakt u een duurzame en bloeiende toekomst mogelijk voor inheemse gemeenschappen op Mindoro en andere Filippijnse eilanden.

Voorbeeldbedragen

Dit kunnen onze partners doen met uw steun!

1 stekje voor herbebossing	€ 0,15
40 fruitboompjes voor 1 familie	€ 3,00
15 kg maïszaak	€ 3,50
werkuniform voor voedselafabriekje	€ 7,50
1 set boeken over Mangyan cultuur	€ 8,00
kosten weeftraining	€ 10,00
weefgetouw	€ 25,00
naaimachine (voor bewerking geweven stoffen)	€ 150,00
droogoven voor fruit (mango, banaan)	€ 300,00
opzetten nieuwe winkel voor verkoop producten	€ 2.500,00

TOT SLOT

In de aanloop naar de vastentijd houden we u via het vrijwilligersdeel Plaza op onze website voortdurend op de hoogte van nieuws, wetenswaardigheden en tips. U vindt hier steeds nieuwe actiesuggesties en materialen, die u natuurlijk eenvoudig kunt downloaden of bestellen.

Kijk op de website wanneer u een Koffiestop wilt organiseren of wanneer u mee wilt doen aan de Sponsorwandelingen. Via de website kunt u ook aangeven wat u zelf voor activiteiten gaat ontplooiën en inspireer anderen uw idee of tips over te nemen.

[afbeelding website + pijltje bij inlogmogelijkheid]

[Bijchrift/kader:] Plaza is niet langer een aparte website, maar onderdeel van de geheel vernieuwde website van Vastenactie www.vastenactie.nl. Op de homepage van deze site kunt u eenvoudig inloggen met uw vertrouwde inloggegevens. Nog geen eigen inloggegevens? Vraag deze dan aan door een mailtje te sturen naar info@vastenactie.nl.

The screenshot shows the homepage of Vastenactie.nl. At the top, there is a navigation bar with the logo and links for Home, Actueel, Over Vastenactie, and Contact. Below this is a secondary navigation bar with categories like THEMAS, WERKWIJZE, RESULTAAT, and HOE KAN IK HELPEN. The main content area features a large article titled 'Solidariteit leidt tot een betere wereld' with a sub-headline 'Het hele jaar staat in het teken van één project die hulp nodig heeft. De vastenactie steunt dit jaar Malawi'. A prominent call-to-action button says '€ 5,- 100 kinderen elke dag een bakje rijst JA, ik wil de Vastenactie steunen'. To the right, there is a video player titled 'Cordaid Mensen in Nood in E...'. Below the main article, there are two columns: 'Laatste nieuws' with a 'Nieuws kalender' and 'Help ook mee voor Malawi' with a 'Doe ook mee' button. The footer contains a 'DE WERELD GROEIT ALS WE DELEN' section, social media icons, and logos for CFP and ANBI.

EXTRA: LANDENINFO FILIPPIJNEN

[kaartje]

[kader met kerngegevens]

Oppervlakte: 300.176 km² (8,9 x Nederland)

Grootste eilanden: Luzon (104.700 km²) en Mindanao (94.630 km²)

Hoofdstad: Manilla (Luzon)

Aantal inwoners: ruim 90 miljoen

Aantal bevolkingsgroepen: 111

Aantal talen en dialecten: 180

Belangrijkste talen: Filippijns (Tagalog), Engels, diverse dialecten, Spaans

Grootste religies: katholicisme (83%), protestantisme (9%)

Kustlijn: 36.289 km

Landgrens: 0 km

Algemeen

De Filippijnen is een eilandenrijk in het westelijke gedeelte van de Stille Zuidzee. De archipel telt 7.017 eilanden. Daarvan zijn er slechts 2000 bewoond. De grootste eilanden zijn Luzon en Mindanao. Zij vormen tweederde van het totale landoppervlak. De elf grootste eilanden vormen samen 92% van het landoppervlak. Hier wonen ook de meeste mensen. Het land telt duizenden kleine, onbewoonde eilanden waarvan er 2.500 niet eens een naam hebben. De Filippijnse eilanden zijn over het algemeen bergachtig en bergtekens lopen min of meer van noord naar zuid. Het laagland is meestal beperkt tot een smalle strook langs de kust. Alleen op de grote eilanden Luzon en Mindanao zijn grote laagvlakten.

De Filippijnen kent veel bergen die 2.000 meter of hoger zijn, meestal van vulkanische oorsprong. Ook telt het land zo'n 20 vulkanen. De Filippijnen is geologisch gezien een van de roerigste gebieden op aarde en maakt onderdeel uit van de Ring of Fire, een gordel van vulkanisch actief gebied rond de Stille Oceaan. Er komen bovendien regelmatig aardbevingen voor.

Geschiedenis

De eerste bewoners kwamen 40.000 jaar geleden over land vanuit het huidige Borneo naar de Filippijnen toe. Deze verbinding was mogelijk doordat het zeeniveau laag was. Toen de zeespiegel in latere millennia steeg, migreerden mensen via bootjes naar de archipel. De nieuwe migranten vestigden zich in de kustgebieden, de oorspronkelijke bewoners trokken de bergen in. Rond die tijd werd al beperkt handel gedreven met Indiërs, Chinezen, Maleisiërs en Arabieren. Deze laatsten introduceerden in de 14^e eeuw de islam in de Filippijnen.

In 1521 bereikte de Portugees Fernao de Magalhaes, een ontdekkingsreiziger in dienst van Spanje, de Filippijnse kust. Na diverse expedities maakte Spanje in 1565 een begin

met het koloniseren van de archipel. Ruim 300 jaar lang was het eilandenrijk een Spaanse kolonie. In 1898 kwam de Filippijnen na een oorlog in handen van Amerika. Hoewel de Filippijnse revolutionaire beweging al op 2 juni 1898 de onafhankelijkheid uitriep, duurde het nog tot 4 juli 1946 voor het echt zover was. De eerste president van de jonge republiek was Manuel Roxas.

In 1965 werd de jonge en ambitieuze politicus Ferdinand Marcos tot president gekozen. Hij begon voortvarend en investeerde veel in infrastructuur. Hij werd in 1971 herkozen. Daarna stapelden de problemen zich echter op. Met name de groeiende armoede en het escalerend geweld op het platteland leidden tot verzet. Marcos greep een bloedig incident in 1971 aan om de staat van beleg af te kondigen. Tijdens de staat van beleg, die van 1971 tot 1981 duurde, leidde Marcos de archipel per decreet. In 1981 had hij alle maatschappelijke sectoren volledig onder controle en hief hij de staat van beleg op. In 1986 moest de dictator echter na massaal volksverzet naar het buitenland vluchten. Hij liet het land achter met enorme schulden, grootschalige corruptie, diverse afscheidingsbewegingen en extreme armoede. De democratie werd hersteld, maar verliep moeizaam door deze dramatische erfenis. Cory Aquino werd de nieuwe president, maar de periode die volgde was er een van grote politieke instabiliteit. Pas onder president Fidel Ramos bloeide de Filippijnse economie enigszins op, maar de financiële crisis in Azië deed deze vooruitgang weer teniet. De daarop volgende regeringen werden geteisterd door schandalen en beschuldigingen van corruptie. Op 30 juni 2010 werd de huidige president, Benigno Aquino III geïnaugureerd.

Bevolking

Er wonen ruim 90 miljoen inwoners in de Filippijnen. Er zijn slechts 11 landen met meer inwoners. De bevolkingsaanwas- en dichtheid is hoog. Het land is een smeltkroes van culturen. Er leven officieel 111 verschillende volken die 180 verschillende talen en dialecten spreken. Ook de Spaanse en Amerikaanse invloeden drukken hun stempel op het land.

Zestig procent van de bevolking woont in steden. De hoofdstad Metro Manilla (12 miljoen inwoners), Davao City (bijna 2 miljoen) en Cebu City (ruim 1 miljoen) zijn daarvan de grootste. Metro Manilla (Groot Manilla) is een versmelting van zeventien met elkaar vergroeide steden. Veel steden zijn overbevolkt en kennen uitgestrekte krottenwijken.

Cultuur

Doordat de Filippijnen eeuwenlang een Spaanse en later een Amerikaanse kolonie was, heeft het land veel westerse kenmerken. Zo is het in Zuidoost-Azië het enige overwegend katholieke land en is Engels er een officiële taal. De Filippijnse cultuur is verder in hoge mate beïnvloed door Mexicanen, Chinezen, Arabieren en Maleisiërs.

Spaanse invloeden zijn vooral terug te vinden in de katholieke kerk en diverse religieuze feesten die uitbundig worden gevierd. Met de jaarlijkse Barrio Fiestas wordt een

beschermheilige van de plaats, het dorp of de regio geëerd. Onderdeel van het festival zijn kerkelijke ceremonies, straatparades, vuurwerk, schoonheids- en danswedstrijden en hanengevechten.

De Amerikaanse culturele invloed is vooral zichtbaar in het wijdverspreide gebruik en de beheersing van de Engelse taal en het grote enthousiasme voor sport. De populairste sport van de Filippijnen typisch Amerikaans: basketbal. Ook boxen, zwemmen en Oosterse vechtsporten worden er veel beoefend. Net als de Amerikanen hebben Filippino's een voorkeur voor fastfood. In het land wemelt het van de Amerikaanse ketens als McDonald's en Pizza Hut, maar ook lokale fastfoodketens als Jollibee zijn enorm populair.

Typerend voor de Filippijnse cultuur is ook de enorme voorliefde voor karaoke. In ieder afgelegen dorp waar elektriciteit is, is ook een karaoke-bar. Een feest is niet compleet zonder dat de feestgangers enthousiast hebben meegezongen met nationale en internationale tophits. Verder is de Filippijnse cultuur vooral een interessante samensmelting van traditionele en internationale invloeden. Sommige geïsoleerde stammen hebben hun eigen cultuur grotendeels kunnen behouden, doordat zij niet te maken hadden met de vroegere Moslim en latere Spaanse en Amerikaanse invloeden.

Natuur

Het grootste deel van de Filippijnen was ooit begroeid met tropisch regenwoud. Nu is dat nog maar zo'n 5 procent. Het land kent een grote biodiversiteit. In de ijstijden zijn veel eilanden met elkaar verbonden geweest en vervolgens door de zee weer van elkaar gescheiden. Sommige soorten komen op slechts een of enkele Filippijnse eilanden voor. Van de 172 landzoogdieren die in de Filippijnen bekend zijn, komen er 111 alleen daar voor.

De snelle bevolkingsaanwas en de groeiende industrialisering vormen een grote bedreiging voor het milieu en de biodiversiteit. Een naoorlogse bevolkingsexplosie heeft ertoe geleid dat landloze boeren massaal de berg- en bosgebieden introkken om er bos te kappen om (zwerf-)landbouw te bedrijven. Samen met de commerciële en illegale houtkap leidt dit tot grootschalige ontbossing. De snelheid waarmee het bos verdwijnt is een van de hoogste in Azië.

Economie en armoede

Na de Tweede Wereldoorlog pompte de Verenigde Staten miljoenen dollars in de Filippijnse economie. Binnen enkele jaren zou de Filippijnse economie de motor moeten worden van de regionale economische ontwikkelingen. Wanbeleid in de jaren '70 en '80 zorgde echter voor een vastgeroeste economie en groeiende armoede. Als tijdelijke maatregel stimuleerde president Marcos de export van arbeid, maar de migratie van Filippijnse arbeiders heeft sindsdien permanente vormen aangenomen. Dagelijks vragen duizenden Filippino's een paspoort aan om in het buitenland te gaan werken. Het land kent bijna 10 miljoen overzeese arbeiders die vooral als huishoudsters of bediende werken, maar ook als bouwvakker, verpleegster of prostituee. Zij werken vooral in de

Verenigde Staten en Saoedi-Arabië, maar ook in Maleisië en Canada. In de Verenigde Staten doen zij het goed, in andere landen worden zij regelmatig het slachtoffer van misbruik of contractbreuk. In 2008 stuurden de overzeese arbeiders gezamenlijk 16 miljard dollar naar huis, 13% van het bruto binnenlands product (bnp).

De Filippijnse economie is van oorsprong een agrarische economie. Ook tegenwoordig werkt 40% van de bevolking nog in de landbouw, bosbouw en visserij, maar deze sectoren dragen slecht 15% bij aan het bnp. Een sterke groei is in deze sectoren niet meer mogelijk, want bijna al het beschikbare land is al in gebruik en de kustwateren worden overbevist. Tegenwoordig zijn ook industrie en de dienstensector belangrijke economische pijlers.

Hoewel de economie de laatste jaren weer enige groei kent, leeft 30% van de bevolking onder de armoede grens en verdient minder dan 2 dollar per dag. Tien procent van de bevolking gaf in 2008 aan regelmatig honger te hebben. De meeste armen wonen op het platteland, maar de armoede is het meest zichtbaar in de stedelijke krottenwijken. Duizenden bestuurders proberen er met een (motor-)fietstaxi wat geld te verdienen, maar de enkele ritjes die ze per dag maken levert hen maar een handjevol pesos op. Een derde van de bevolking van Metro Manilla leeft in een krottenwijk. Tienduizenden mensen leven er van het ophalen van vuilnis, dat ze verkopen voor recycling. Bewoners van krottenwijken leven onder de voortdurende dreiging dat zij uit hun woning gezet worden. De overheid neemt zelden maatregelen die ten goede komen aan de allerarmsten.

Het eiland Mindoro en de Mangyan

In de Filippijnen wonen meer dan 110 verschillende inheemse groepen. Samen vormen zij ongeveer 10% van de totale bevolking. Er worden meer dan 100 talen gesproken. Acht van deze inheemse groepen wonen op het eiland Mindoro. Mindoro behoort tot de tien grootste eilanden van de Filippijnen en telt ongeveer 1 miljoen inwoners. Naar schatting 10% van de eilandbevolking behoort tot een van de acht inheemse bevolkingsgroepen die op het eiland wonen, in totaal zo'n 100.000 mensen (exacte cijfers zijn niet bekend). Samen worden deze groepen de Mangyan genoemd. De acht groepen die tot de Mangyan behoren zijn: Alangan, Bangon, Buhid, Hanunuo, Iraya, Tadyawan, Taubid en Ratagnon. Twee van deze stammen, de Buhid en Hanunuo, kennen niet alleen een eigen taal, maar ook nog steeds hun eigen eeuwenoude schrift. Dit is zeer uitzonderlijk: van slechts twee andere inheemse groepen op de Filippijnen is het oorspronkelijke schrift nog in gebruik. De overige groepen spreken een eigen taal, maar gebruiken het Romeinse schrift om te schrijven.

De Nederlandse antropoloog en priester Antoon Postma woont en werkt sinds de jaren '60 op Mindoro en deed uitgebreid onderzoek naar de Mangyancultuur. De informatie en documentatie die hij verzamelde vormde de basis voor het Mangyan Heritage Center (MHC) dat in 2000 op Mindoro is ingericht. Dit centrum functioneert als bibliotheek, archief en museum. Op de website van het centrum (www.mangyan.org) zijn informatie en foto's over en van de Mangyan te vinden.

[klein:]

Bronnen:

- Landenreeks: Filippijnen, KIT Publisher/Oxfam Novib, 2010
- www.landen-info.nl
- Wikipedia
- www.mangyan.org

RECEPTEN

Sopa de ajo (knoflooksoep, vegetarisch)

10 tenen knoflook, in dunne schijfjes
6 eetlepels olijfolie
3 sneetjes wittebrood zonder korst
1,5 liter kippenbouillon
zout en peper
gehakte peterselie
6 eieren

Bak in een diepe pan met dikke bodem de knoflook goudgeel in de hete olie. Schep het uit de pan en zet apart. Halveer de sneetjes brood, bak ze in de olie goudgeel en laat ze uitlekken. Voeg de bouillon aan de olie toe (giet naar wens eerst wat van de olie af), doe de knoflook terug en laat alles enkele minuten stevig koken. Breng op smaak met zout peper en bestrooi met peterselie. Breek in 6 soepkommen een ei en leg er een half gebakken sneetje brood bij. Lepel de hete soep erover en serveer direct.

Tinolang (gestoofde vis met aardappelen)

6 moten kabeljauw of andere dikke witvis
zout en peper
3 eetlepels olie
6 tenen knoflook, uitgeperst
2 middelgrote uien, in dunne slierten
3 grote aardappelen, in schijven
water of visbouillon

Bestrooi de vis met zout en peper en zet even weg. Bak in een ovenvaste schaal of pan de knoflook en uien goudbruin. Neem de helft eruit, schik de moten vis erin en verdeel de rest van de uien en knoflook erover. Leg de schijven aardappel er dakpansgewijs in rijen op en voeg zoveel water of bouillon toe, dat de aardappelen net niet onderstaan. Bestrooi met zout en peper, dek af met aluminiumfolie en schuif de schaal of pan in een voorverwarmde oven. Stoof 45 minuten tot de aardappelen gaar zijn. Verwijder de folie halverwege de kooktijd, zodat de aardappelen kunnen gratineren.

Maissoep met garnalen

500 gram kleine garnalen, ongepeld
1,5 liter water
2 eetlepels lichte sojasaus
ca. 300 gram zoete maïskorrels (blik, diepvries), uitgelekt
zout en peper
2 eetlepels maïzena
3 lente-uitjes, gesnipperd

Breng de garnalen met het water in een soeppan aan de kook en laat 3 minuten koken. Doe de bouillon via een zeef in een andere pan, pel de garnalen en zet ze apart. Breng de bouillon aan de kook en voeg sojasaus, maïskorrels, zout en peper toe. Leng de maïzena aan met koud water, roer door de soep en kook tot de soep bindt en helder wordt. Doe de garnalen terug en warm ze even door. Bestrooi met lente-uitjes en serveer.

Ingelegde groenten (salade/bijgerecht)

Bosje radijs of ½ witte rammenas
1 middelgrote wortel
1 eetlepel zout
4 eetlepels suiker
3 eetlepels rode wijn- of ciderazijn

Schil de rammenas en wortels en snijd ze in schijfjes. Doe ze in een kom en strooi het zout erover. Kneed het zout door de groenten tot ze zacht worden. Spoel af en laat uitlekken. Los de suiker al roerende op in de azijn en giet over de groenten. Laat minstens 30 minuten intrekken. Giet af en serveer.

Bananenrolletjes (dessert/gebak)

3 middelgrote, overrijpe bananen
6 loempiavellen (diepvries)
2 theelepels wit sesamzaad
2 eetlepels suiker
olie om te frituren

Voor evt. siroop:
1,5 dl water
150 gram suiker

Leg de ongepelde bananen in en voorverwarmde, matig hete oven of onder een matig hete grill. Bak circa 12 minuten tot ze zacht zijn. Draai ze geregeld onder de grill. Pel de bananen en snijd ze in lange, dunne repen. Leg op ieder loempiavel enkele repen banaan, bestrooi deze met suiker en sesamzaad. Sla de uiteinden naar binnen en rol ze zorgvuldig op. Verhit de olie flink, temper het vuur dan iets en frituur de rolletjes goudbruin. Laat ze uitlekken op keukenpapier. Los de suiker op in het water en breng het aan de kook in een

steelpan. Kook zachtjes tot de siroop wat kleverig wordt. Giet de siroop vlak voor het serveren over de rolletjes of serveer apart als dipsaus. Of: laat de siroop weg en bestrooi de rolletjes royaal met poedersuiker.

[klein]

Recepten met toestemming overgenomen uit: Filippijns Kookboek

Dit kookboek is uitsluitend verkrijgbaar bij de FilippijnenGroep Nederland (FGN) via fgn.nl@planet.nl of 030- 2319323. Kosten € 7,50 + € 2,20 verzendkosten. Meer info: www.filippijngroep.nl. NB: het boek bevat hoofdzakelijk vlees- en visgerechten, geen vegetarische gerechten.